

Risker i lek och lärande

| UBUD-HÖÖR DEKLARATIONEN
SEPTEMBER, 2017

EN VÄLFUNGERANDE SKOL- OCH FÖRSKOLEGÅRD aerbjuder möjligheter till aktiviteter med positivt risktagande. Ansvaret för att, med sunt förfnuft, skapa förutsättningar för och tillåta risktagande aktiviteter för barn och unga ligger både på enskilda vuxna och institutioner.

Risker är avgörande för hälsa och välbefinnande

DEN SOM INTE TAR ETT STEG

kommer aldrig att lära sig gå. Barn och unga behöver ta risker för att utveckla kognitiv, social, fysisk och psykisk kompetens.

ALLA BARN OCH UNGA

oavsett förmågor har behov av, och rätt till, risktagande för att utveckla dessa kompetenser.

DETTA STÖDS av Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (artikel 31, allmän kommentar 17).

Lära sig genom erfarenhet

RISKTAGANDE GER barn och unga möjlighet till viktiga lärdomar om sig själva och sin värld. Det är kunskaper som bara kan läras genom egna erfarenheter. Försiktighet, vilja, envishet och mod, kunskap om sina egna förmågor och begränsningar samt självförtroende att nå längre är något man lär sig genom att själv prova sig fram.

EFTERSOM VÄRLDEN ÄR FULL AV RISKER, behöver barn lära sig att känna igen och hantera dem. Då kan de också utveckla sin egen förmåga att bedöma risker och på så sätt skydda sig själva.

Positivt risktagande

FORSKNING VISAR att en policy som innebär urskillningslös "riskminimering" kan vara mer till skada än till nytta.

SMÄRTA KAN VARA EN POSITIV erfarenhet. Barn och unga lär sig av sina misstag och behöver därför ges möjlighet att misslyckas ibland.

Dags att agera: Så säker som nödvändigt

YRKESVERKSAMMA INOM ALLA SKOLFORMER har ett ansvar att ge barn och unga möjlighet att utveckla livskompetenser som sunt förfnuft, problemlösning och självförtroende.

VÄRDNADSHAVARE OCH ANDRA VUXNA familjemedlemmar, skolpolitiker och -huvudmän, lagstiftare, myndigheter, och försäkringsbolag bör alla verka utifrån en policy som tillåter skolor och förskolor att erbjuda aktiviteter med acceptabelt och positivt risktagande.

DE SOM PLANERAR, utformar, hanterar och sköter skolmiljön bör beakta fördelarna med risktagande aktiviteter.

SKOL- OCH FÖRSKOLEGÅRDAR bör inte vara så säkra som möjligt, utan så säkra som nödvändigt.

International School Grounds Alliance
www.internationalschoolgrounds.org

International School Grounds Alliance (ISGA) är ett globalt nätverk av organisationer och yrkesverksamma som arbetar för att berika barns lek och lärande genom att förbättra hur skol- och förskolegårdar utformas och används. ISGA:s ledarskapsråd samlades i oktober 2015 på ARMA-museet i Ubud, Bali, Indonesien efter vår fjärde internationella konferens och i september 2016 på Åkersberg i Höör, Sverige, efter vår femte internationella konferens.

Nedan följer en lista över organisationer och enskilda medlemmar i ISGA:s ledarskapsråd som alla stöder och delar övertygelsen om att positivt risktagande är av avgörande betydelse för barns utveckling i lek och lärande. Dessa medlemmar representerar 16 länder i Afrika, Asien, Australien, Europa, Nordamerika och Sydamerika och stöder Ubud-Höördeklarationen antingen som enskild medlem eller som organisation.

INDIVIDUAL LEADERSHIP COUNCIL MEMBERS:

Elizabeth Tolu Babalola
Lagos, Nigeria

Susan Boyd
Washington D.C., USA

Delaine Eastin
Former California Superintendent of Public Instruction
Davis, USA

Dr. Keitaro ITO
Fukiusu-city, Japan

Dr. Ko SENDA
Tokyo, Japan

Sue Humphries
Goring on Thames, Oxfordshire, UK

Biraj Shrestha
Hetauda, Nepal

Sam Ullery
Washington D.C., USA

Tahereh Sheerazie
Los Angeles, USA

Dr. Jan Van Boeckel
Tallinn, Estonia

Sue Waite
Plymouth, UK

Dr. Ching-fen Yang
Taipei, Taiwan

ORGANIZATIONAL LEADERSHIP COUNCIL MEMBERS:

BAY TREE DESIGN

green ED

LEARNSCAPES PLANNING & DESIGN AUSTRALASIA

Nature Pedagogy INTERNATIONAL ASSOCIATION

ROLE FOUNDATION

PLAY LINK

Risker i lek och lärande

UBUD-HÖÖR DEKLARATIONEN
SEPTEMBER, 2017

Risker är avgörande för hälsa och välbefinnande

- Baluja T., McGinn D.** Parental Fear Contributing to Sedentary Lifestyle of Canadian Children: Report. [(accessed on 29 May 2012)]. Available online: <http://www.theglobeandmail.com/news/national/parental-fear-contributing-to-sedentary-lifestyle-of-canadian-childrenreport/article4217180/>
- Brussoni M., Olsen L.** The perils of overprotective parenting: Fathers' perspectives explored. *Child. Care Health Dev.* 2012 [PubMed]
- Brussoni et al.** What is the relationship between risky outdoor play and health in children? A systematic review. *Int J Environ Res Public Health.* In press.
- Brussoni et al.** Risky play and children's safety: Balancing priorities for optimal child development. *Int J Environ Res Public Health* 2012;9:3134-8.
- Bundy A.C., Naughton G., Tranter P., Wyver S., Baur L., Schiller W., Bauman A., Engelen L., Ragen J., Luckett T., et al.** The Sydney Playground Project: Popping the bubblewrap—Unleashing the power of play: A cluster randomized controlled trial of a primary school playground-based intervention aiming to increase children's physical activity and social skills. *BMC Public Health.* 2011 [PMC free article] [PubMed]
- Bingley A., Milligan C.** Climbing trees and building dens: Mental health and well-being in young adults and the long-term experience of childhood play experience. London, U.K.: Lancaster University, Institute for Health Research, 2004. Available at <http://escalate.ac.uk/downloads/4725.pdf>.
- Fuselli P., Yanchar NL.** Preventing playground injuries. *Paediatr. Child Health* 2012; 17:328.
- Gill T.** No fear: growing up in a risk averse society. London: Calouste Gulbenkian Foundation, 2007.
- Gray P.** The decline of play and the rise of psychopathology in children and adolescents. *Am. J. Play.* 2011;3:443–463.
- Gray et al.** What is the relationship between outdoor time and physical activity, sedentary behaviour, and physical fitness in children? A systematic review. *Int J Environ Res Public Health.* In press.
- Lavrysen et al.** Risky-play at school. Facilitating risk perception and competence in young children. *Eur. Early Child. Educ.* 2015; (in press).
- Sandseter et al.** Children's risky play from an evolutionary perspective: The anti-phobic effects of thrilling experiences. *Evol Psychol* 2011;9:257-84.
- Taylor A.F., Kuo F.E.** Is Contact with Nature Important for Healthy Child Development? State of the Evidence. In: Spencer C., Blades M., editors. *Children and Their Environments.* Cambridge University Press; Cambridge, UK: 2006. pp. 124–140.
- Smith, S.J.** Risk and our pedagogical relation to children on the playground and beyond. State University of New York Press, 1998.

Lära sig genom erfarenhet

- Becker et al.** Physical activity, self-regulation, and early academic achievement in preschool children. *Early Educ Dev* 2014;25:56-70.
- Bundy, A.C. et al** The risk is that there is 'no risk': a simple, innovative intervention to increase children's activity levels. *International Journal of Early Years Education*, 2009, 17(1) 33-45
- Christensen P., Mikkelsen M. R.** Jumping off and being careful: Children's strategies of risk management in everyday life. *Sociology of Health & Illness*, 2008, 30, 112-130.
- Eager D., Little H.** Risk Deficit Disorder; Proceeding of IPWEA International Public Works Conference; Canberra, Australia. 21–24 August 2011.
- Fjørtoft I.** The natural environment as a playground for children: The impact of outdoor play activities in pre-primary school children. *Early Child. Educ. J.* 2001; 29:111–117. doi: 10.1023/A:1012576913074. [Cross Ref]
- Guldberg H.** *Reclaiming childhood: Freedom and play in an age of fear.* London, England: Routledge, 2009.
- ITO, K., Sudo, T., & Fjortoft, I.** Ecological design: collaborative landscape design with school children. In: Children, Nature, Cities, (eds.) Ann Marie F. Murnaghan & Laura J. Shillington, UK, Routledge.
- Jost, D., Yost, B., Mikus, S., & Ghilasi Gorveh, M.** Making Room for Risk in Play Environments and Play Standards. *Landscape Research Record*, 2016, 5, 245-260.
- Kellert, S.** Experiencing Nature: Affective, Cognitive, and Evaluative Development in Children. In Kahn, P., Jr. & Kellert, S.. *Children and nature: Psychological, sociocultural, and evolutionary investigations.* Cambridge, MA, 2002, The MIT Press.
- Kellert, S.** *Birthright: People and nature in the modern world.* New Haven, CT, 2012: Yale University Press.
- Kochanowski L., Carr V.** Nature playscapes as contexts for fostering self-determination. *Child Youth Environ* 2014;24(2):146-67.
- Korpela et al.** Restorative experience, self-regulation, and children's special place preferences. *Environ Psychol* 2002;22:387-98.
- Lavrysen et al.** Risky-play at school. Facilitating risk perception and competence in young children. *Eur. Early Child. Educ.* 2015; (in press).
- Lindon, J.** Too safe for their own good?: Helping children learn about risk and life skills. The National Early Years Network, 1999.
- McArdle et al.** Does a nurturing approach that uses an outdoor play environment build resilience in children from a challenging background? *Adventure Ed Outdoor Learn* 2013; 13(3):238-54.
- Morrongiello B.A.** Do children's intentions to risk take relate to actual risk taking? *Inj. Prev.* 2004;10:62–64. doi: 10.1136/ip.2003.003624. [PMC free article] [PubMed] [Cross Ref]
- New, R. S., Mardell, B., & Robinson, D.** Early childhood education as risky business: Going beyond what's 'safe' to discovering what's possible. *Early Childhood Research and Practice*, 7 (2). 2005. Retrieved November 17, 2011 <http://ecrp.uiuc.edu/v7n2/new.html>
- Pellegrini A.D.** *The role of Play in Human Development.* Oxford University Press; Oxford, UK: 2009. Play: What is It? pp. 6-20.
- Smith P.K.** *Play: Types and Functions in Human Development.* In: Ellis B.J., Bjorklund D.F., editors. *Origins of the Social Mind: Evolutionary Psychology and Child Development.* Guilford Press; New York, NY, USA: 2005.

Positivt risktagande

- Ball, D.** *Playgrounds-risks, benefits and choices,* Contract Research Report No. 426/2002. Sudbury: HSE Books, 2002.
- Ball, D., Gill, T. and Spiegal, B.** *Managing risk in play provision: Implementation Guide,* London: Play England, 2008.
- Children's Play Council, National Playing Fields Association & PLAYLINK.** *Best Play: What play provision should do for children.* London: National Playing Fields Association, 2000.
- Little, H. & Wyver, S.** *Outdoor play: Does avoiding the risks reduce the benefits?* Australian Journal of Early Childhood, 33, 33–40. 2008. Retrieved 17th April 2014: http://www.earlychildhoodaustralia.org.au/australian_journal_of_early_childhood/ajec_index_abstracts/outdoor_play_does_avoiding_the_risks_reduce_the_benefits.html
- Little, H., Wyver, S. & Gibson, F.** The influence of play context and adult attitudes on young children's physical risk-taking during outdoor play. *European Early Childhood Education Research Journal*, 19, 113–131, 2011.
- Moore, R.** *Nature Play & Learning Places. Creating and managing places where children engage with nature.* Raleigh, NC: Natural Learning Initiative and Reston, VA: National Wildlife Federation, Version 1.4, 2014.
- New, R. S., Mardell, B. & Robinson, D.** Early childhood education as risky business: Going beyond what's 'safe' to discovering what's possible. *Early Childhood Research and Practice*, 7(2). Retrieved 18th April 2014 from <http://ecrp.uiuc.edu/v7n2/new.html>, 2005.
- Ostubo, R. and Senda, K.** A discussion on needs for research on benefits of risk on children's playgrounds in Japan. *Journal of Assoc. for Children's Environment*, Vol. 1, No.2. pp52-55, 2005.
- Ostubo, R., Endo, M., Kawakami, M., Senda, K., Nakatsu, H., Maruyama, T., Yatogo, T., and Senda, M.** Research on risk benefits on children's play area. *Journal of Association for Children's Environment*, Vol. 7, No.1. pp88-91, 2011.
- Sandseter, E. B. H.** Categorizing risky play - How can we identify risk-taking in children's play? *European Early Child Education Research Journal*, 15(2), 237-252. 2007. Retrieved 17th April 2014 from <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13502930701321733#.UygSNM6YcRA>.
- Sandseter, E. B. H.** Affordances for risky play in preschool: The importance of features in the play environment. *Early Childhood Education Journal*, 36, 439–446, 2009a.
- Sandseter, E. B. H.** Risky Play and Risk Management in Norwegian Preschools – A Qualitative Observational Study. *Safety Science Monitor*, 1(13), 1-12, 2009b.
- Sandseter, E.B.H.** Children's risky play in Early Childhood Education and Care. *ChildLinks. Children's Risky Play*, 3, 2-6. 2011. Retrieved 18th April 2014 from <http://www.barnardos.ie/resources-advice/publications/free-publications/childlinks-issue-3-2011-childrens-risky-play.html>
- Solomon, Susan G.** *The Science of Play.* United States of America: University Press of New England, 2014.
- Susa, A. M. & Benedict, J. O. The effects of playground design on pretend play and divergent thinking, *Environment and Behavior*, 26 (4), 560-579, 1994. In: Ball, Playgrounds: risks, benefits and choices. 2002.
- Tovey, H.** *Playing on the Edge: Perceptions of Risk and Danger in Outdoor Play.* In P. Broadhead, J.
- Howard & E. Wood (eds)** *Play and Learning in the Early Years (79-94)* 2010. London: Sage.
- Tovey, H.** Achieving the balance: Challenge, risk and safety. In J. White (ed), *Outdoor Provision in the Early Years (86-94)*, 2011. London: Sage.
- Valentine G.** "Oh yes I can" "Oh no you can't": Children and parents' understandings of kids' competence to negotiate public space safely. *Antipode*. 1997;29:65–89.